

1. feladat (15 pont)

Határozza meg az alábbi mennyiség valós és képzetes részét!

$$\frac{3+2i}{3-4i} + (1+i)^5$$

Mo.

$$\begin{aligned} \frac{3+2i}{3-4i} + (1+i)^5 &\stackrel{(5p)}{=} \frac{(3+2i)(3+4i)}{|3+4i|^2} + \left(\sqrt{2} \left(\cos\left(\frac{\pi}{4}\right) + \sin\left(\frac{\pi}{4}\right)\right)\right)^5 \stackrel{(5p)}{=} \\ &= \frac{1+18i}{25} + \left(\sqrt{2}\right)^5 \left(\cos\left(\frac{5\pi}{4}\right) + \sin\left(\frac{5\pi}{4}\right)\right) \stackrel{(3p)}{=} \frac{1}{25} + \frac{18}{25}i - 4 - 4i, \end{aligned}$$

vagyis a valós rész $\frac{1}{25} - 4$ **(1p)**, a képzetes rész pedig $\frac{18}{25} - 4$. **(1p)**

2. feladat (5+10=15 pont)

a) Adja meg a $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = A$ definícióját!

b) A definíció alapján mutassa meg, hogy $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{15n^3 - 30n^2}{n^2(5n - 4)} = 3$!

Mo. a) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = A$ ha $\forall \varepsilon > 0$ esetén $\exists N(\varepsilon) \in \mathbb{N}$, amelyre ha $\forall n \geq N(\varepsilon)$, akkor $|a_n - A| < \varepsilon$ **(5p)**

b) Legyen $\varepsilon > 0$. Ekkor

$$\left| \frac{15n^3 - 30n^2}{n^2(5n - 4)} - 3 \right| \stackrel{(3p)}{=} \left| \frac{15n^3 - 30n^2 - 3(5n^3 - 4n^2)}{5n^3 - 4n^2} \right| = \left| \frac{-18n^2}{5n^3 - 4n^2} \right| \stackrel{(3p)}{=} \frac{18}{5n - 4} < \varepsilon,$$

ha $n > \frac{1}{5} \left(\frac{18}{\varepsilon} + 4 \right)$ **(3p)**, így $N(\varepsilon) = \left\lceil \frac{1}{5} \left(\frac{18}{\varepsilon} + 4 \right) \right\rceil + 1$ **(1p)**.

3. feladat (8+8+8+8=32 pont)

Számolja ki az alábbi sorozatok határértékét:

$$\begin{aligned} a_n &= \sqrt[n]{\frac{n^3 + 3n}{3n^2 + 5}}, & b_n &= \sqrt{4n^2 + 3n - 4} - 2n, \\ c_n &= \left(\frac{3n - 1}{3n + 2} \right)^{2n}, & d_n &= \left(\frac{2n + 3}{3n + 4} \right)^{n+3}. \end{aligned}$$

Mo.

$$\frac{n}{8} = \frac{n^3}{3n^2 + 5n^2} \leq \frac{n^3 + 3n}{3n^2 + 5} \leq \frac{n^3 + 3n^3}{3n^2} = \frac{4n}{3} \quad (4\text{p})$$

$$1 \leftarrow \sqrt[n]{n} \sqrt[n]{\frac{1}{8}} \leq a_n \leq \sqrt[n]{n} \sqrt[n]{\frac{4}{3}} \rightarrow 1. \quad (3\text{p})$$

Így a rendőrelv miatt $a_n \rightarrow 1$. **(1p)**

$$b_n \stackrel{(3\text{p})}{=} \frac{4n^2 + 3n - 4 - 4n^2}{\sqrt{4n^2 + 3n - 4} + 2n} \stackrel{(3\text{p})}{=} \frac{3 - \frac{4}{n}}{\sqrt{4 + \frac{3}{n} - \frac{4}{n^2}} + 2} \stackrel{(1\text{p})}{\rightarrow} \frac{3}{2 + 2} \stackrel{(1\text{p})}{=} \frac{3}{4}.$$

$$c_n \stackrel{(5\text{p})}{=} \left(\frac{\left(1 - \frac{1}{3n}\right)^{3n}}{\left(1 + \frac{2}{3n}\right)^{3n}} \right)^{\frac{2}{3}} \stackrel{(2\text{p})}{\rightarrow} \left(\frac{e^{-1}}{e^2} \right)^{\frac{2}{3}} \stackrel{(1\text{p})}{=} e^{-2}$$

$\frac{2n+3}{3n+4} \stackrel{(2\text{p})}{\rightarrow} \frac{2}{3}$, így elég nagy n esetén $\frac{2n+3}{3n+4} < \frac{3}{4}$ **(2p)**, vagyis $0 < d_n < \left(\frac{3}{4}\right)^{n+3} = \frac{27}{64} \left(\frac{3}{4}\right)^n \rightarrow 0$ **(3p)**, tehát a rendőrelv miatt $d_n \rightarrow 0$ **(1p)**.

4. feladat (20 pont)

Igazolja, hogy $a_1 = 2$, $a_{n+1} = 4 + \sqrt{a_n - 2}$ rekurzióval megadott sorozat minden elemére teljesül, hogy $a_n < 6$! Konvergens a sorozat? Állítását igazolja, és konvergencia esetén adja meg a határértéket!

Mo. Teljes indukcióval bizonyítunk. $a_1 = 2 < 6$ **(1p)**, és

$$a_n < 6 \implies a_n - 2 < 4 \implies \sqrt{a_n - 2} < 2 \implies a_{n+1} = 4 + \sqrt{a_n - 2} < 6. \quad (4\text{p})$$

Másrészt $a_2 = 4 > 2 = a_1$ **(1p)**, és

$$\begin{aligned} a_n < a_{n+1} &\implies a_n - 2 < a_{n+1} - 2 \implies \sqrt{a_n - 2} < \sqrt{a_{n+1} - 2} \\ &\implies a_{n+1} = 4 + \sqrt{a_n - 2} < 4 + \sqrt{a_{n+1} - 2} = a_{n+2}. \end{aligned} \quad (4\text{p})$$

A sorozat monoton növekvő és felülről korlátos, így konvergens **(2p)**. A határértékre felírható az $\lim a_n = A = 4 + \sqrt{A - 2}$ egyenlet **(2p)**, amiből $(A - 4)^2 = A - 2$ **(2p)**, vagyis $A^2 - 9A + 18 = 0$ **(1p)**, így a lehetséges határértékek 3 és 6 **(1p)**. Mivel $n \geq 2$ esetén $a_n > 3$, így $A = 6$. **(2p)**

5. feladat (18 pont)

Adja meg az alábbi sorozat torlódási pontjainak halmazát, limesz superiorját, illetve limesz inferiorját! Létezik-e határérték?

$$a_n = \cos\left(n\frac{\pi}{2}\right) \cdot \frac{2n^3 - 3n}{(n+1)^3}$$

Mo.

$$a_n = \begin{cases} 0 \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0, & \text{ha } n = 2k + 1 \quad \text{(2p)} \\ \frac{2n^3 - 3n}{(n+1)^3} = \frac{2 - \frac{3}{n^2}}{\left(1 + \frac{1}{n}\right)^3} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 2, & \text{ha } n = 4k \quad \text{(5p)} \\ -\frac{2n^3 - 3n}{(n+1)^3} = \frac{-2 + \frac{3}{n^2}}{\left(1 + \frac{1}{n}\right)^3} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} -2, & \text{ha } n = 4k + 2 \quad \text{(4p)} \end{cases}$$

A torlódási pontok halmaza $\{0, 2, -2\}$ (2p), $\limsup a_n = 2 \neq -2 = \liminf a_n$ (4p), így a határérték nem létezik (1p).

IMSC feladat (8 IMSC pont)

Konstruáljon egy valós számsorozatot, melynek torlódási pontjai a pozitív egész számok!

Mo. Legyen a sorozat a következő:

$$1, \quad 1, 2, \quad 1, 2, 3, \quad 1, 2, 3, 4, \quad 1, 2, 3, 4, 5, \quad 1, 2, 3, 4, 5, 6 \dots \text{(5p)}$$

Látható, hogy minden pozitív természetes szám végtelen sokszor fordul elő a sorozatban, és más szám elő sem fordul, tehát a sorozat megfelel a kritériumoknak. (3p)

Pontozás: Teljes pontszám a helyes megoldás (ami lehet természetesen más is), helyes indoklással. Két pont, ha minden k pozitív természetes számra megad a megoldó egy k -hoz konvergáló sorozatot. Négy-hat pont, ha a megoldó ügyesen kísérletezik végtelen sok konvergens sorozat összefésülésével, de a megoldása nem tökéletes, vagy nincs indoklás.
